

**ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
(ΟΜΑΔΑ Α΄)
ΚΑΙ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ (ΟΜΑΔΑ Β΄)
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**

I.Μη λογοτεχνικό κείμενο

«Μάσκες κατά της ατμοσφαιρικής ρύπανσης: πόσο αποτελεσματικές είναι;»

(1)Είναι γνωστό ότι οι περισσότεροι πολίτες κυκλοφορούν με μάσκες στους δρόμους του Πεκίνου, προκειμένου να προστατευθούν από την ατμοσφαιρική ρύπανση που πλήττει την πόλη. Σε πρόσφατη έρευνα που διεξήγαγαν, ωστόσο, επιστήμονες του Ινστιτούτου Επαγγελματικής Ιατρικής του Εδιμβούργου, αποκαλύφθηκε ότι δεν είναι όλες αποτελεσματικές, ενώ μπορεί να **επιφέρουν** και προβλήματα υγείας, ανάλογα με τον τρόπο τοποθέτησής της.

(2)Πιο συγκεκριμένα, στην έρευνα εξετάστηκαν εννέα **διαφορετικές** μάσκες, οι οποίες αγοράστηκαν από καταστήματα του Πεκίνου.Στη συνέχεια, εθελοντές κλήθηκαν να φορέσουν τις μάσκες μέσα σε θάλαμο με καυσαέρια ντίζελ. Οι μετρήσεις για το μέγεθος της ρύπανσης που διαπερνά την μάσκα έγιναν την ώρα που οι εθελοντές βρίσκονταν σε **κίνηση**. Μία από αυτές ήταν **αποτελεσματική** κατά 90%, ενώ οι υπόλοιπες προσέφεραν σχεδόν μηδενική προστασία.

(3)**Καθοριστικό** ρόλο στην προστασία από την ρύπανση παίζει το κατά πόσο **σφιχτά** τοποθετείται η μάσκα, ενώ **αποτρεπτικό** παράγοντα για την προστασία αποτελούν τα μαλλιά, διότι εμποδίζουν την καλή εφαρμογή της.

(4)Για την επιλογή μάσκας **συνιστάται** να ληφθεί υπόψη το σχήμα προσώπου. Σε περίπτωση που η μάσκα ταιριάζει απόλυτα με το σχήμα προσώπου, όμως, προκύπτει ένα άλλο **ζήτημα**: καθίσταται δύσκολη η διεκπεραίωση της αναπνοής. Μέσω της χρήσης μάσκας, **δηλαδή**, μπορεί να **επιδεινωθεί** περαιτέρω η κατάσταση ατόμων με αναπνευστικά ή καρδιακά προβλήματα.

(5)Η εφαρμογή μάσκας, λοιπόν, δεν συνιστά την καταλληλότερη λύση ενάντια στην ατμοσφαιρική ρύπανση. Το πρόβλημα θα πρέπει να αντιμετωπιστεί ριζικά.

(Εφημερίδα «Καθημερινή»-Αναδημοσιευμένο από theguardian.com, Διασκευή)

1^η Δραστηριότητα

Περίληψη σε 80-100 λέξεις. (Μονάδες 15)

2^η Δραστηριότητα

i. Να εντοπίσετε τον τρόπο/τρόπους και το μέσο/μέσα πειθούς της πρώτης παραγράφου και να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με αναφορά στο κείμενο. (Μονάδες 3)

ii. α) Να γράψετε από ένα συνώνυμο των λέξεων : **επιφέρουν** , **διαφορετικές** , **καθοριστικό** , **συνιστάται**, **ζήτημα** (Μονάδες 5)

ii. β) Να γράψετε από ένα αντώνυμο των λέξεων: **διαφορετικές, κίνηση, αποτελεσματική, σφιχτά, επιδεινωθεί** (Μονάδες 5)

iii. Να αναφέρετε ποια νοηματική σχέση εκφράζουν οι διαρθρωτικές λέξεις : ενώ (3η) , δηλαδή (4η) (Μονάδες 2)

3η Δραστηριότητα

Σε ένα άρθρο 200-250 λέξεων να αναφερθείτε στους κινδύνους που απειλούν την υγεία του σύγχρονου ανθρώπου και να προτείνετε μέτρα με τα οποία μπορεί ο σύγχρονος άνθρωπος να προστατεύσει την υγεία του. (Μονάδες 20)

II. Λογοτεχνικό κείμενο

Το κείμενο αναφέρεται στη ζωή του σπουδαίου αθηναίου φιλόσοφου, Σωκράτη, ο οποίος με ζήλο αναζητούσε την αλήθεια για να τη διαδώσει.

«Σωκράτης, ο προφήτης της αρχαιότητας»

Ένα μόνο κακό δυνάστευε την Αθήνα : ο απαίσιος λοιμός. Για να τον δαμάσει ο Περικλής, κάλεσε από την Κω τον περίφημο Ιπποκράτη.

Όταν ο βασιλιάς της Μακεδονίας, Περδίκκας ο Β΄, αρρώστησε βαριά και κανένας δεν κατάφερε να τον γιατρέψει, κάλεσαν τον Ιπποκράτη, που δεν άργησε να διαγνώσει πως η ασθένειά του ήταν ψυχική. Με ψυχανάλυση, που ίσως τότε να εφαρμόστηκε για πρώτη φορά, τον θεράπευσε. Πριν από αυτόν υπήρχαν βέβαια στοιχεία ιατρικής από την Αίγυπτο και τη Μικρά Ασία, μα στον Ιπποκράτη ανήκει η τιμή ότι μετέτρεψε τις σκόρπιες συνταγές σε επιστήμη, ορίζοντας μέθοδο βασισμένη στην παρατήρηση συνάμα όσο και στη φιλοσοφική σκέψη, μέθοδο απαλλαγμένη από κάθε δεισιδαιμονία.

Στην Αθήνα, πριν περάσουν τρεις μήνες, ο Ιπποκράτης κατάφερε να σταματήσει τον λοιμό. [...]

-Και πώς κατάφερες να μας σώσεις από τον λοιμό, Ιπποκράτη;

-Όπως πάντα, Σωκράτη, με την παρατήρηση. Πρόσεξα πως από όλα τα επαγγέλματα οι σιδηρουργοί δεν προσβάλλονταν. Κατάλαβα πως τους προστάτευε η φωτιά. Διέταξα να πάρουν οι πολίτες στα χέρια φωτιές για να καίνε τα μολυσμένα ρούχα, τα στρώματα, και γενικά ό,τι άγγιζε ο ασθενής. Ύστερα πρόσεξα πως όσοι κατοικούσαν κοντά στα πηγάδια, μολύνονταν. Όρισα να φέρνουν καθαρό νερό κάθε μέρα από την Αίγινα.

Ο Σωκράτης άκουσε με χαρά να του μιλά ο γιατρός για τη θεωρία του «περί διαίτης» και πώς κάθε πράγμα, ακόμα και το καλό, αν είναι δοσμένο σε μεγάλο βαθμό, είναι εχθρικό στο σώμα. Του εξήγησε πως ο ανθρώπινος οργανισμός για να υγειαίνει θέλει «συμμετρία», αποφυγή, δηλαδή, από υπερβολές. Και καθαρό νερό να παραπιεί, θα αρρωστήσεις.

(Χρήστος Ζαλόκωστας, «Σωκράτης-Ο προφήτης της αρχαιότητας», εκδόσεις Εστία, σελ. 170-171, Διασκευή)

1^η Δραστηριότητα

Να σημειώσετε αν το περιεχόμενο των προτάσεων είναι σωστό (Σ) ή Λανθασμένο (Λ), με βάση το νόημα του κειμένου. (Μονάδες 15)

- α. Ο Περικλής κάλεσε τον Ιπποκράτη τον Καλύμνιο.
- β. Το όνομα του Ιπποκράτη ήταν διαδεδομένο.
- γ. Ο Ιπποκράτης ίσως να εισήγαγε την ψυχανάλυση σε πρακτικό επίπεδο.
- δ. Ο Ιπποκράτης επηρεαζόταν πολύ στο έργο του από τη θρησκεία.
- ε. Ο Ιπποκράτης καταπολέμησε τον λοιμό της Αθήνας.
- στ. Η υπερβολή είναι ωφέλιμη για την υγεία του ανθρώπου, κατά τον Ιπποκράτη.

2^η Δραστηριότητα

- i.** Στη δεύτερη παράγραφο (*Όταν ο βασιλιάς...δεισιδαιμονία*), να αναφέρετε την αφηγηματική τεχνική και τα χαρακτηριστικά της. (Μονάδες 5)
- ii.** Να εντοπίσετε στο κείμενο 5 λέξεις που να σχετίζονται με την Ιατρική. (Μονάδες 5)
- iii.** Να αιτιολογήσετε τη χρήση του κόμματος στην περίοδο: *Και πώς κατάφερες να μας σώσεις από τον λοιμό, Ιπποκράτη;* και των εισαγωγικών στη λέξη «*συμμετρία*». (Μονάδες 5)

3η Δραστηριότητα

Σύμφωνα με τη γνώμη σας, ποια είναι η άποψη του Σωκράτη για τον Ιπποκράτη; Λάβετε υπόψη σας και το εισαγωγικό σημείωμα. Να απαντήσετε σε μια παράγραφο 100-150 λέξεων.

ΟΡΟΣΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΑΝΤΩΝΗΣ ΓΑΒΡΙΛΗΣ